

Sygn. akt I KA 8/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras (przewodniczący)
SSN Kazimierz Klugiewicz (sprawozdawca)
SSN Michał Laskowski

Protokolant Edyta Demiańczuk - Komoń

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Departamentu do Spraw
Wojskowych płk. Macieja Nowaka
w sprawie płk. rez. J. K.
oskarżonego z art. 231 § 2 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie
w dniu 19 lutego 2020 r.,
apelacji, wniesionej przez prokuratora
od wyroku Wojskowego Sądu Okręgowego w W.
z dnia 12 marca 2019 r., sygn. akt So. (...),

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

**a) w opisie czynów przypisanych oskarżonemu w pkt. 1 i 2 w
miejscu przyjętych korzyści majątkowych w kwotach po
"15.000,00 zł (netto)" przyjmuje kwoty po 17.857,10 zł
(siedemnaście tysięcy osiemset pięćdziesiąt siedem złotych i 10
groszy), a w pkt. 4 w miejsce przyjętej korzyści majątkowej w
kwocie "18.000,00 zł (netto)", przyjmuje kwotę 21.429,00 zł**

(dwadzieścia jeden tysięcy czterysta dwadzieścia dziewięć złotych);

b) uchyla orzeczenie o warunkowym zawieszeniu wykonania kary łącznej dwóch lat pozbawienia wolności (pkt XXVII) oraz o zaliczeniu na poczet orzeczonych kar łącznych grzywny i pozbawienia wolności okresu rzeczywistego pozbawienia oskarżonego wolności w sprawie (pkt XXVIII);

c) na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zalicza oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od 9 sierpnia 2007 r. do 22 kwietnia 2008 r.;

d) w zakresie rozstrzygnięć co do przepadku równowartości przedmiotów pochodzących bezpośrednio z przestępstwa zawartych w pkt. III i VI w miejsce kwot po 15.000 zł (piętnaście tysięcy złotych) przyjmuje kwoty po 17.857,10 zł (siedemnaście tysięcy osiemset pięćdziesiąt siedem złotych i 10 groszy), a w pkt. XI w miejsce kwoty 18.000,00 zł (osiemnaście tysięcy złotych) przyjmuje kwotę 21.429,00 zł (dwadzieścia jeden tysięcy czterysta dwadzieścia dziewięć złotych);

e) na podstawie art. 324 § 1 pkt 3 k.k. w zw. z art. 327 § 2 k.k. - w odniesieniu do każdego z czynów przypisanych oskarżonemu w pkt. 1, 2, 4 i 6 - orzeka wobec oskarżonego środek karny w postaci degradacji;

f) uchyla orzeczenie o zwolnieniu oskarżonego od ponoszenia wydatków (pkt XXIX), którymi obciąża oskarżonego w całości.

2. W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy.

3. Obciąża oskarżonego wydatkami za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

Sygn. akt I KA 8/19

Wyrokiem Wojskowego Sądu Okręgowego w W. z dnia 12 marca 2019 r., sygn. akt So.(...), płk rez. J. K. został uznany za winnego:

1. przestępstwa określonego w art. 228 § 1 k.k., za które wymierzono mu karę roku pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 50 stawek, przy określeniu wysokości jednej stawki na kwotę 100 zł; orzeczono również przepadek równowartości przedmiotów pochodzących bezpośrednio z przestępstwa w wysokości 15000 zł;
2. przestępstwa określonego w art. 228 § 3 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zb. z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., za które wymierzono mu karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 50 stawek, przy określeniu wysokości jednej stawki na kwotę 100 zł; orzeczono również przepadek równowartości przedmiotów pochodzących bezpośrednio z przestępstwa w wysokości 15000 zł;
3. przestępstwa określonego w art. 231 § 2 k.k., za które wymierzono mu karę roku pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 50 stawek, przy określeniu wysokości jednej stawki na kwotę 100 zł;
4. przestępstwa określonego w art. 228 § 1 k.k., za które wymierzono mu karę roku pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 50 stawek, przy określeniu wysokości jednej stawki na kwotę 100 zł; orzeczono również przepadek równowartości przedmiotów pochodzących bezpośrednio z przestępstwa w wysokości 18000 zł;
5. przestępstwa określonego w art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 231 § 2 k.k., za które wymierzono mu karę roku pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 50 stawek, przy określeniu wysokości jednej stawki na kwotę 100 zł;
6. przestępstwa określonego w art. 231 § 2 k.k. w zb. z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., za które wymierzono mu karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 100 stawek, przy określeniu wysokości jednej stawki na kwotę 100 zł;
7. przestępstwa określonego w art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 271 § 3 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., za które wymierzono mu karę roku pozbawienia wolności;
8. przestępstwa określonego w art. 231 § 2 k.k., za które wymierzono mu karę roku pozbawienia wolności;
9. przestępstwa określonego w art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k., za które wymierzono mu karę roku pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 50 stawek, przy określeniu wysokości jednej stawki na kwotę 100 zł;

10. przestępstwa określonego w art. 231 § 2 k.k., za które wymierzono mu karę roku pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 50 stawek, przy określeniu wysokości jednej stawki na kwotę 100 zł;

11. przestępstwa określonego w art. 231 § 2 k.k., za które wymierzono mu karę roku pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 50 stawek, przy określeniu wysokości jednej stawki na kwotę 100 zł;

12. przestępstwa określonego w art. 231 § 2 k.k., za które wymierzono mu karę roku pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 50 stawek, przy określeniu wysokości jednej stawki na kwotę 100 zł.

Sąd pierwszej instancji, na podstawie art. 85 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., w miejsce kar jednostkowych wymierzył oskarżonemu karę łączną 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby oraz karę grzywny w wysokości 300 stawek dziennych, przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 100 złotych. Orzekł także o zaliczeniu na poczet kary łącznej grzywny okresu rzeczywistego pozbawienia wolności oskarżonego oraz zwolnił go od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych, za wyjątkiem opłaty w sprawach karnych.

Od tego wyroku apelację na niekorzyść oskarżonego wniósł prokurator, który zaskarżając go w całości, podniósł następujące zarzuty:

1. naruszenia art. 7 k.p.k. przez dowolną, dokonaną z naruszeniem zasad prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego ocenę, że wysokość przyjętych przez oskarżonego korzyści majątkowych w zakresie czynów określonych w pkt. 1, 2 i 4 sentencji wyroku Sądu *meriti* powinna uwzględniać kwotę netto wynagrodzenia (po odliczeniu wysokości należnego podatku), uzyskanego z tytułu umów, zawartych z Biurem P., nie zaś kwot brutto, wskazanych wprost w tych umowach;

2. obrazy art. 624 § 1 k.p.k., polegającej na bezzasadnym uznaniu, że uiszczenie kosztów sądowych byłoby dla oskarżonego zbyt uciążliwe ze względu na to, że orzeczono wobec niego zapłatę 48000 zł z tytułu przepadku równowartości przedmiotów pochodzących bezpośrednio z przestępstwa, podczas gdy ta okoliczność nie powinna być zostać wzięta pod uwagę w kontekście orzekania o kosztach procesu, zaś sytuacja majątkowa i rodzinna oskarżonego, wysokość jego dochodów, jak również względy słuszności oraz charakter popełnionych czynów i waga naruszonych dóbr prawnie chronionych przemawiają za zapłatą przez oskarżonego kosztów postępowania w całości.

3. rażącej niewspółmierności kary przez orzeczenie kary łącznej 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby, mimo że w stosunku do oskarżonego nie zachodzi pozytywna prognoza kryminologiczna, a mając na uwadze stopień zawinienia oraz stopień społecznej szkodliwości czynów oraz cele zapobiegawczo-wychowawcze wobec oskarżonego zasadne jest wymierzenie mu kary 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności bez dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia jej wykonania;

4. niesłusznego niezastosowania wobec płk. rez. J. K., w odniesieniu do czynów z pkt. 1, 2, 4 i 6 sentencji wyroku Sądu *a quo*, środka karnego degradacji w sytuacji, gdy oskarżony został skazany za przestępstwa umyślne, a sposób i okoliczności ich popełnienia, wielość i różnorodność – przyjmowanie korzyści majątkowej, fałszerstwa, niedopełnienie obowiązków, deprawowanie podległych mu żołnierzy i pracowników cywilnych wojska, a także działanie w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w przypadku każdego z przypisanych mu czynów wskazuje w sposób jednoznaczny, że oskarżony utracił właściwości wymagane do posiadania stopnia wojskowego.

Powołując się na powyższe zarzutu prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez: orzeczenie kary łącznej pozbawienia wolności w wymiarze 2 lat i 6 miesięcy; uchylenie orzeczenia o warunkowym zawieszeniu wykonania kary pozbawienia wolności; orzeczenie co do czynów przypisanych w pkt. 1, 2, 4 i 6 sentencji wyroku - środka karnego w postaci degradacji; wskazanie w punktach 1, 2 i 4 sentencji wyroku prawidłowych kwot przyjętych korzyści majątkowych, tj. w pkt. 1 i 2 kwot po 17 857,10 zł, a w pkt. 4 kwoty 21 429,00 zł oraz stosowną zmianę wysokości kwot, co do których orzeczony został przepadek równowartości kwot pochodzących z przestępstwa; obciążenie oskarżonego kosztami sądowymi postępowania w całości.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Zarzuty podniesione w apelacji w większości zasługiwały na uwzględnienie.

Zasadnie zakwestionowano ustalenia Sądu *meriti* co do wysokości korzyści majątkowych, które przyjął oskarżony, w ramach czynów przypisanych mu w pkt. 1, 2 i 4 sentencji wyroku tego Sądu, zawierając fikcyjne umowy-zlecenia „o konsultacje” z Biurem P. w W. w dniach: 8 lutego 1999 r., 14 czerwca 1999 r., 6 grudnia 1999 r. (odpowiednio: k. 10447-10448, k. 10441-10442, k. 10438-10439). Wszystkie trzy umowy nie pozostawiają wątpliwości co do ich autentyczności oraz co do autorstwa naniesionych na nich podpisów stron. Sam oskarżony nie kwestionował również faktu ich zawarcia oraz autentyczności

swego podpisu na tych dokumentach. Z ich treści wynika bezsprzecznie, że wartość korzyści majątkowych, którą przyjął J. K. w związku z przestępstwami sprzedajności, określonymi w pkt. 1, 2 i 4 sentencji zaskarżonego wyroku, wyniosła odpowiednio: 17 857,10 zł, 17 857,10 zł oraz 21 429 zł. Odjęcie od tych kwot przez Sąd *meriti* wysokości odprowadzonego podatku dochodowego i wskazanie tak pomniejszonych kwot jako realnie osiągniętych korzyści majątkowych było zabiegiem wadliwym, nie tylko z uwagi na nie budzące wątpliwości wskazania co do sum brutto, wynikających z ww. umów, ale ze względu na sam charakter czynów przypisanych J. K., gdzie zawarcie umów – rodzących dla niego konsekwencje podatkowe – miało na celu ukrycie rzeczywistej podstawy przysporzenia oskarżonego, a zatem uiszczenie podatku było wkalkulowane w proceder przestępczy. Poza tym oceniając te zdarzenia i wysokość korzyści majątkowej trzeba też mieć na względzie perspektywę osób wręczających korzyści majątkowe oskarżonemu, dla których realnym kosztem były właśnie kwoty brutto, wskazane w umowach. Warto na marginesie zaznaczyć, że powyższe stanowisko koresponduje z definicją legalną korzyści majątkowej, określoną w art. 115 § 4 k.k., gdzie akcentuje się szerszy jej zakres pojęciowy wykraczający poza samą korzyść, jaką osiągnął sprawca. Na koniec warto też dodać, że gdyby przyjąć za trafny pogląd Sądu pierwszej instancji, to w podobnych sprawach, w których przyjęcie korzyści majątkowej na drodze przestępstwa rodziłoby konsekwencje w sferze prawa podatkowego, sąd karny byłby zobligowany do szczegółowego ustalania i obliczenia obciążeń fiskalnych oskarżonego, aby ustalić „czysty” zysk z przestępstwa, z którego osiągnięta została korzyść majątkowa (uwzględniając np. przekroczenie progu podatkowego, odliczenia od podatku i ewentualny zwrot nadpłaty- który wówczas nastąpiłby przecież i tak na rzecz oskarżonego, zmiany w prawie podatkowym itp.). Taki wymóg dalece wykraczałby poza cele procesu karnego, a ustalenia w ww. zakresie znacząco odbiegałyby od głównego przedmiotu postępowania karnego, działając dysfunkcyjnie na sprawność procesu karnego.

Uwzględnienie zarzutu obrazu art. 7 k.p.k. i w konsekwencji dokonania błędnych ustaleń faktycznych, doprowadziło do zmiany opisu czynów przypisanych oskarżonemu w pkt. I, II i IV sentencji wyroku Sądu *meriti* w zakresie wysokości korzyści majątkowej uzyskanej przez J. K. (w miejsce przyjętych korzyści majątkowych w kwotach po "15.000,00 zł netto" przyjęto kwoty po 17.857,10 zł, a w pkt. 4 w miejsce przyjętej korzyści majątkowej w kwocie "18.000,00 zł netto", przyjęto kwotę: 21.429,00 zł;), co doprowadziło również do analogicznej zmiany wysokości środka karnego przepadku równowartości przedmiotów pochodzących bezpośrednio z przestępstwa (pkt. III, VI i XII sentencji wyroku). Należy przy tym zwrócić uwagę - a co istotne - że Sąd pierwszej instancji w tym zakresie

nie orzekł o przepadku równowartości korzyści majątkowych osiągniętych przez oskarżonego, ale – w myśl art. 44 § 4 k.k. – o przepadku równowartości „przedmiotów pochodzących bezpośrednio z przestępstwa”. Nie ulega natomiast żadnej wątpliwości, że w przypisanych oskarżonemu przestępstwach tymi „przedmiotami” były kwoty brutto.

Odnosząc się do zarzutu rażącej niewspółmierności, Sąd Najwyższy zaaprobował sam wymiar kary łącznej pozbawienia wolności, który był rezultatem częściowego zastosowania przez Sąd pierwszej instancji zasady absorpcji (zob. s. 40 uzasadnienia wyroku Sądu *meriti*). Kara ta, choć może być uznana za łagodną, nie nosi cech rażąco niewspółmiernej, tym bardziej w świetle wniosku oskarżyciela publicznego o podwyższenie jej o 6 miesięcy (1/4 pierwotnego wymiaru), co już samo w sobie podaje w wątpliwość zasadność takiego wniosku na gruncie względnej podstawy odwoławczej określonej w art. 438 pkt 4 k.p.k. Trzeba też zaznaczyć, że oskarżyciel publiczny nie zakwestionował wysokości żadnej z kar jednostkowych, a co do wymiaru kary łącznej nie podniesiono w apelacji żadnego zarzutu, że został on wadliwie ukształtowany.

Jeśli chodzi natomiast o zastosowanie przez Sąd pierwszej instancji instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary łącznej 2 lat pozbawienia wolności na okres 3 lat tytułem próby, to w tym zakresie podniesiony zarzut rażącej niewspółmierności kary należy uznać za słuszny. Należy pamiętać, że ocena możliwości zastosowania wobec sprawcy dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary powinna wynikać nie tylko ze stwierdzenia wystąpienia samych przesłanek tej instytucji, ale winna również uwzględniać konsekwencje tak ukształtowanej kary w kontekście ogólnych dyrektyw jej wymiaru. Jak bowiem wskazuje się w orzecznictwie, do warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności (jako jedynie szczególnej formy wymiaru kary) stosuje się wszystkie zasady sędziowskiego wymiaru kary wskazane w art. 53 k.k. (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2008 r., II KK 180/08, LEX nr 468656*). Z tego względu, przy licznych i o znacznym ciężarze gatunkowym okolicznościach obciążających, warunkowe zawieszenie wykonania wymierzonej oskarżonemu kary może razić, w stopniu nie dającym się zaakceptować (zob. *wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 września 2000 r., WA 33/00, LEX nr 532386*).

Przenosząc powyższe zapatrywania prawne judykatury na grunt realiów rozpoznawanej sprawy, należy stwierdzić, że warunkowe zawieszenie wykonania kary łącznej 2 lat pozbawienia wolności jawi się jako kara niewspółmierna do stopnia społecznej szkodliwości przestępstw, których dopuścił się oskarżony oraz jest nieadekwatna z punktu widzenia celów prewencji ogólnej. Należy podkreślić, że J. K. skazano aż za 12

przestępstw, polegających przede wszystkim na sprzedajności i nadużyciu władzy, ale również wyczerpujących znamiona fałszu materialnego, wyłudzenia poświadczenia nieprawdy oraz oszustwa (i to w typie kwalifikowanym – art. 294 § 1 k.k.). Czynów tych dopuścił się w latach 1999-2005, będąc funkcjonariuszem publicznym – żołnierzem zawodowym Wojska Polskiego, który dla celów przestępczych związanych z zamiarem osiągnięcia korzyści majątkowych wykorzystał swoje stanowisko i wynikającą z niego podległość służbową żołnierzy i pracowników cywilnych wojska. Wszystko to nie pozostawia wątpliwości co do znacznego stopnia społecznej szkodliwości czynów przypisanych oskarżonemu.

Sam zresztą Sąd *meriti* uznał, że łączny stopień społecznej szkodliwości czynów, których dopuścił się oskarżony, jest znaczny i wśród okoliczności obciążających wskazał na niskie pobudki (w zasadzie motywy – uwaga S.N.), jakimi kierował się J. K. oraz na rażące nadużycie przysługujących mu uprawnień (s. 41 uzasadnienia). Kompleksowa analiza wszystkich mierników stopnia społecznej szkodliwości czynu również potwierdza przekonanie o wysokim stopniu karygodności przestępstw przypisanych oskarżonemu – oprócz wskazanego elementu podmiotowego i wagi naruszonych obowiązków oraz sposobu i okoliczności popełnienia czynów przemawiają za tym rozmiary wyrządzonych Wojsku Polskiemu szkód oraz rodzaj i charakter naruszonych dóbr, jakimi są zwłaszcza: prawidłowe funkcjonowanie instytucji Wojska Polskiego oraz dyscyplina wojskowa.

Należy też zauważyć, że w świetle skali działalności przestępczej, jaka została ustalona w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji wymierzenie kary łącznej 2 lat pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, nie bez racji mogłoby zostać potraktowane jako kara iluzoryczna, swoista „premia” dla sprawcy wielu przestępstw, nieadekwatna do wagi przypisanych oskarżonemu czynów. Z tego względu kara łączna wymierzona J. K. nie spełniałaby swej funkcji w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Stopień społecznej szkodliwości czynów przypisanych J. K., stopień winy i wynikający z tych dyrektyw wzgląd na potrzebę racjonalnego ukształtowania wymiaru kary dla zapewnienia poszanowania prawa w społeczeństwie przemawiają przeciwko zastosowaniu wobec oskarżonego dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary. Wobec tego konieczne stało się uchylene rozstrzygnięcia Sądu *meriti* o warunkowym zawieszeniu wykonania kary łącznej pozbawienia wolności (pkt XXVII sentencji wyroku) oraz o zaliczeniu na poczet orzeczonych kar łącznych grzywny i pozbawienia wolności okresu rzeczywistego pozbawienia oskarżonego wolności w sprawie (pkt XXVIII). Zamiast tego, na podstawie art. 63 § 1 k.k., oskarżonemu zaliczono na poczet

orzeczonej bezwzględnej kary łącznej pozbawienia wolności, okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od 9 sierpnia 2007 r. do 22 kwietnia 2008 r.,

Zaprezentowane powyżej rozważania co do wymiaru kary stanowią właściwy kontekst merytoryczny dla uznania za zasadny również zarzutu dotyczącego nieorzeczenia środka karnego degradacji. Zgodnie z art. 327 § 2 k.k. sąd może orzec degradację w razie skazania za przestępstwo umyślne, jeżeli rodzaj czynu, sposób i okoliczności jego popełnienia pozwalają przyjąć, że sprawca utracił właściwości wymagane do posiadania stopnia wojskowego, a zwłaszcza w wypadku działania w celu osiągnięcia korzyści majątkowej.

Rozważając zastosowanie wobec J. K. ww. środka karnego, Sąd *meriti* uznał osądzone czyny oskarżonego za „odosobniony przypadek, czy wręcz ewenement w jego dotychczasowym życiu, zarówno zawodowym, jak i prywatnym” (s. 42 uzasadnienia wyroku). Takie stanowisko jawi się jako wadliwe na dwóch płaszczyznach. Po pierwsze, pod względem logicznym nie można uznać za „odosobniony przypadek” popełnienia w okresie ok. 6 lat aż 12 przestępstw, i to dość różnorodnych, na co wskazuje ich kwalifikacja prawa. Tylko przecież jedynie z uwagi na łączność podmiotową sąd rozpoznawał w jednym postępowaniu zarzuty dotyczące dokonania 12 przestępstw. Po drugie, również w warstwie normatywnej, prezentowane przez Sąd *a quo* stanowisko jest błędne. Jak bowiem wskazuje się w judykaturze, utrata właściwości wymaganych do posiadania stopnia wojskowego ewidentnie musi wynikać z oceny rodzaju czynu oraz sposobu i okoliczności jego popełnienia, a nie z innych okoliczności, takich jak zachowanie się sprawcy przed lub po popełnieniu przestępstwa czy też ze względu na opinię środowiska (*wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 sierpnia 2000 r., WA 25/00, LEX nr 532402*).

W realiach faktycznych rozpoznawanej sprawy przypisane J. K. przestępstwa miały charakter umyślny i zostały popełnione w wyniku motywacji polegającej na chęci uzyskania korzyści majątkowej. Co więcej, w ramach przestępczej działalności oskarżony nadużył – wynikającego z posiadanego stopnia oficerskiego – stanowiska kierownika jednostki badawczo-rozwojowej Wojska Polskiego, wykorzystując do popełniania przestępstw podwładnych żołnierzy oraz pracowników cywilnych Wojska Polskiego. Wszystko to nie pozostawia wątpliwości, iż oskarżony utracił właściwości wymagane do posiadania stopnia wojskowego nie tylko w służbie czynnej, ale i w rezerwie (*zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 sierpnia 2005 r., WA 20/05, OSNwSK 2005/1/1566*). Implikowało to potrzebę orzeczenia środka karnego degradacji na podstawie art. 324 § 1 pkt 3 k.k. w zw. z art. 327

§ 2 k.k., w odniesieniu do każdego z czynów przypisanych oskarżonemu w pkt. 1, 2, 4 i 6 sentencji wyroku Sądu pierwszej instancji.

Odnosząc się na koniec do zarzutu dotyczącego kosztów postępowania, należy zauważyć, że zwolnienie oskarżonego od ponoszenia wydatków stanowiących część kosztów postępowania wymaga wykazania podstaw, o których mowa w art. 624 k.p.k., tj. tego, że uiszczenie kosztów sądowych byłoby dla oskarżonego zbyt uciążliwe ze względu na jego sytuację rodzinną, majątkową lub wysokość dochodów, jak również wtedy, gdyby przemawiały za tym względy słuszności. Powołanie się w tym kontekście przez Sąd pierwszej instancji na konieczność wykonania przez J. K. środka karnego przepadku równowartości korzyści majątkowych uzyskanych z przestępstwa w kwocie 48 000 zł jako na okoliczność uzasadniającą częściowe zwolnienie (poza opłatą) z kosztów sądowych postępowania uznać należy za wadliwe, z uwagi na fakt, że orzeczony przepadek ma na celu jedynie likwidację efektu przysporzenia majątkowego oskarżonego w związku z przestępstwami, za które został w niniejszej sprawie skazany. Nie jest to zatem przesłanka, która mogłaby uzasadniać odstępstwo od ogólnej reguły obciążenia skazanego kosztami sądowymi (art. 627 k.p.k.). Na skutek uwzględnienia zarzutu dotyczącego rozstrzygnięcia o kosztach postępowania, należało, zgodnie z wnioskiem apelującego, obciążyć oskarżonego w całości (a nie jedynie opłatą) kosztami sądowymi postępowania pierwszo-instancyjnego. Z tego względu uchylono orzeczenie o zwolnieniu oskarżonego od ponoszenia wydatków (pkt XXIX), którymi obciążono go w całości.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku, na podstawie art. 637 k.p.k. w zw. z art. 635 k.p.k., obciążając oskarżonego wydatkami za postępowanie odwoławcze.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku, o kosztach sądowych postępowania rozstrzygając na podstawie art. 637 k.p.k. w zw. z art. 635 k.p.k.